

Dosarul nr. 3ra-554/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentați de avocatul Cotruță Sergiu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea răspunsului și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care acțiunea a fost declarată inadmisibilă,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2019, Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea răspunsului și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 2 mai 2019, au depus la Agenția Servicii Publice petiția nr. 70/2019, în baza căreia au solicitat următoarele informații oficiale/publice: 1. numele persoanelor care ocupă funcții de conducere în cadrul Agenției, cuantumul salariilor acestora, sancțiunile disciplinare aplicate fiecăruia în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 2. numele persoanelor care au fost trimise în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 3. cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 4. câte mijloace de transport și ce model de mijloace de transport sunt în dotarea Agenției; 5. care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției, 6. câte mijloace de transport din dotarea Agenției au fost implicate în accidente rutiere în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 7. care au fost cheltuielile pentru repararea pagubelor menționate în pct.

6 și de către cine au fost suportate; 8. care companii au efectuat lucrările de reparație a automobilelor respective și în baza căror acte.

Au menționat că prin răspunsul nr. 01/2864 din 24 mai 2019, Agenția Servicii Publice a refuzat să elibereze informația solicitată, invocând faptul că aceasta ar constitui o încălcarea a prevederilor din Legea cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În opinia lor, au considerat răspunsul nominalizat constituie o încălcare a dreptului de acces la informație.

În contextul dat au indicat că interesul unei persoane în activitatea autorităților/instituțiilor publice favorizează dezvoltarea fenomenului democrației și bunăstarea societății civile a Republicii Moldova.

Au susținut că Agenției Servicii Publice ar fi putut refuza oferirea informației solicitate, doar dacă erau întrunite cumulativ următoarele condiții: furnizorul de informații poate demonstra că restricția este reglementată prin lege organică și necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei sau protecția securității naționale; prejudiciul adus acestor drepturi și interese ar fi mai mare decât interesul public în cunoașterea informației.

Având în vedere prevederile art. 7 alin. (4) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 8 iulie 2011, au remarcat că Agenția Servicii Publice nu a demonstrat necesitatea restricției în furnizarea informației solicitate.

Au obiectat că, Agenția Servicii Publice nu a motivat actul administrativ emis și nu a indicat în acesta nicio informație cu privire la exercitarea căilor de atac.

Au mai relatat că informația solicitată este oficială și publică, deoarece se referă la funcționarii publici, prin urmare este de interes public și nu contravine Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 8 iulie 2011.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 4, 5, 6 alin. (1), 7 alin. (4) din Legea cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 2, 39 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018, art. 5 lit. e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 8 iulie 2011, art. 21 alin. (1), 31, 68 lit. c), 118, 120, 124, 206 alin. (1) lit. a), b) din Codul administrativ.

Au solicitat anularea în tot a actului individual administrativ/răspunsului nr. 01/2864 din 24 mai 2019, obligarea pârâtului de a emite un act administrativ individual prin care să răspundă la următoarele întrebări ale reclamaților: 1. numele persoanelor care ocupă funcții de conducere în cadrul Agenției, quantumul salariilor acestora, sancțiunile disciplinare aplicate fiecăruia în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 2. numele persoanelor care au fost trimise în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 3. cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 4. câte mijloace de transport și ce model de mijloace de transport sunt în dotarea Agenției; 5. care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției; 6. câte mijloace de transport din dotarea Agenției au fost implicate în accidente rutiere în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 7. care au fost cheltuielile pentru repararea pagubelor menționate în pct. 6 și de către cine au fost suportate;

8. care companii au efectuat lucrările de reparație a automobilelor respective și în baza căror acte.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligată Agenția Servicii Publice să prezinte AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Anei Tataru informația cu privire la numele persoanelor care ocupă funcții de conducere din cadrul Agenției Servicii Publice și cuantumul salariilor acestora, numele persoanelor și cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană care a fost trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019, câte mijloace de transport și de ce model sunt în dotarea Agenției Servicii Publice, care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției Servicii Publice. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 26 septembrie 2019, Agenția Servicii Publice a declarat apel împotriva hotărârii din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 18 octombrie 2019, Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentați de avocatul Cotruță Sergiu au declarat apel împotriva hotărârii din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și pronunțată o nouă decizie prin care acțiunea a fost declarată inadmisibilă.

La 11 februarie 2020, Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentați de avocatul Cotruță Sergiu, au depus recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată, invocând prevederile art. 432 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă.

Au obiectat că instanța de apel a considerat că recurenții urmau să depună cererea prealabilă, însă art. 19 Cod administrativ stabilește faptul că cererea prealabilă constituie calea de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative, iar în speța dată nu există nici un litigiu administrativ, astfel încât nicio cerere prealabilă din partea recurenților nu era necesară a fi depusă.

În contextul dat, au relatat că depunerea cererii prealabile ar fi necesară dacă actul administrativ individual a fost emis anterior petiției recurenților, or la caz actul administrativ individual a fost emis ca răspuns la petiție.

Cu referire la prevederile art. 162 alin. (1) Cod administrativ, au precizat că procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale, iar în speță solicitarea recurenților nu a fost de a verifica legalitatea actelor administrative individuale, ci de a obține o anumită informație.

Prin urmare, și-au exercitat dreptul lor de acces la informație adresând o petiție în acest sens, însă au fost refuzați, deoarece răspunsul a fost unul negativ.

Având în vedere prevederile art. 208 din Cod administrativ, au reiterat că în cazurile prevăzute de lege până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă.

Astfel, au accentuat că obligația cererii prealabile este prezentă doar în cazurile prevăzute de lege, iar în cazul dat asemenea obligație nu există.

Iar, în situația de față se aplică prevederile art. 208 alin. (3) Cod administrativ, care indică că dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În temeiul art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar în conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data 11 decembrie 2019, iar reprezentantul recurenților a recepționat-o la 5 februarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f. d. 87).

Astfel, recursul depus la 11 februarie 2020, este în termen.

Prin referință din 4 mai 2020, intimatul Agenția Servicii Publice, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în conformitate cu prevederile art. 193 alin. (3) din Codul administrativ în completul de 5 judecători.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) coroborat cu prevederile art. 21 și art. 36 din Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

După cum denotă actele cauzei, în instanța de judecată competentă a fost înaintată de către Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) Codul administrativ o acțiune în obligare împotriva Agenției Servicii Publice, prin care au solicitat anularea în tot a actului individual administrativ/răspunsului nr. 01/2864 din 24 mai 2019,

obligarea pârâtului de a emite un act administrativ individual prin care să răspundă la următoarele întrebări ale reclamațiilor: 1. numele persoanelor care ocupă funcții de conducere în cadrul Agenției, quantumul salariilor acestora, sancțiunile disciplinare aplicate fiecăruia în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 2. numele persoanelor care au fost trimise în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 3. cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 4. câte mijloace de transport și ce model de mijloace de transport sunt în dotarea Agenției; 5. care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției, 6. câte mijloace de transport din dotarea Agenției au fost implicate în accidente rutiere în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 7. care au fost cheltuielile pentru repararea pagubelor menționate în pct. 6 și de către cine au fost suportate; 8. care companii au efectuat lucrările de reparație a automobilelor respective și în baza căror acte.

Fiind investită cu judecarea cauzei date prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, obligând Agenția Servicii Publice să prezinte AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Anei Tataru informația cu privire la numele persoanelor care ocupă funcții de conducere din cadrul Agenției Servicii Publice și quantumul salariilor acestora, numele persoanelor și cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană care a fost trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019, câte mijloace de transport și de ce model sunt în dotarea Agenției Servicii Publice, care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției Servicii Publice. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelurile declarate de către Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentați de avocatul Cotruță Sergiu și Agenția Servicii Publice, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, pronunțându-se asupra aspectelor importante pentru soluționarea justă a pricinii, a ajuns la concluzia casării integrale a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea a fost declarată inadmisibilă, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă.

În favoarea soluției date, instanța de apel a reținut prevederile art. 207 alin. (2) lit. f), art. 208 Cod administrativ, care indică că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208, care prevede că în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția instanței de apel, legală și întemeiată, însă este necesar de motivat suplimentar chestiunile cu privire la situația confuză legată de aplicabilitatea normelor în materia contenciosului administrativ.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține materialul probator din care se atestă cu certitudine că, la data de 2 mai 2019, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” a depus la Agenția Servicii Publice petiția nr. 70/2019, în baza căreia a solicitat următoarele informații oficiale/publice: 1. numele persoanelor care ocupă funcții de conducere în cadrul Agenției, quantumul salariilor acestora,

sanctiunile disciplinare aplicate fiecăruia în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 2. numele persoanelor care au fost trimise în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 3. cheltuielile atribuite pentru fiecare persoană trimisă în deplasare în interes de serviciu în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 4. câte mijloace de transport și ce model de mijloace de transport sunt în dotarea Agenției; 5. care este suma de achiziție a fiecărui mijloc de transport aflat în dotarea Agenției, 6. câte mijloace de transport din dotarea Agenției au fost implicate în accidente rutiere în perioada 1 aprilie 2018-1 aprilie 2019; 7. care au fost cheltuielile pentru repararea pagubelor menționate în pct. 6 și de către cine au fost suportate; 8. care companii au efectuat lucrările de reparație a automobilelor respective și în baza căror acte.

Astfel, petiția nr. 70/2019 conform art. 9 alin. (2) din Codul administrativ constituie o cerere prin care s-a inițiat o procedura administrativă în sensul art. 6 alin. (1) și art. 69 alin. (1) din Codul administrativ. Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (2) Cod administrativ, prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

În același timp, potrivit art. 69 alin. (2) Cod administrativ, în cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Prin răspunsul nr. 01/2864 din 24 mai 2019, Agenția Servicii Publice a comunicat solicitanților că, pentru a satisface solicitările înaintate cu privire la accesul informației, urmează a fi indicat scopul urmărit pentru fiecare tip de informație în parte.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, acte defavorabile – actele care impun destinarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Astfel, relaționând răspunsul Agenției Servicii Publice nr. 01/2864 din 24 mai 2019 la prevederile art. 10 alin. (1) – 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, instanța de recurs reține că, acesta constituie un act administrativ individual defavorabil.

În ce privește aplicabilitatea temeiului de inadmisibilitate prevăzut de art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, instanța de recurs menționează că, norma respectivă se aplică sistemic și organic cu prevederile art. 208, 162-169 și 19 din Codul administrativ.

Înaintarea acțiunii în contencios în obligare este condiționată de respectarea procedurii prealabile. Potrivit art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura

prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Conform art. 162 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, cererea prealabilă este îndreptată spre emiterea unui act administrativ individual respins expres sau prin omisiune potrivit art. 64 alin. (2) din Codul administrativ.

Astfel, în cazul când cererea petiționarului cu privire la emiterea actului administrativ individual este respinsă, atunci cererea prealabilă are ca finalitate anume de a obține totuși actul administrativ individual favorabil solicitat. Totodată, autoritatea publică emitentă, și eventual cea ierarhic superioară, verifică repetat și dacă este necesar efectuează investigarea suplimentară a stării de fapt, și după caz, fie emite actul administrativ individual solicitat sau își consolidează actul administrativ individual de respingerea a cererii petiționarului.

Prin urmare, procedura prealabilă este o garanție de apărare suplimentară a persoanei afectate printr-un act administrativ individual, și totodată o modalitate de auto-corecție a autorității publice din perspectiva respectării conform art. 21 din Codul administrativ a principiului legalității administrației publice. Cererea prealabilă ca instituție juridică nu este doar o simplă formalitate, de aceea orice autoritate publică este obligată să examineze cererea ca un mijloc legal și efectiv de protecție a persoanei împotriva intervențiilor puterii publice prin intermediul actului administrativ individual. De fiecare dată instanța de judecată verificând legalitatea activității administrative a autorităților publice efectuează un control judecătoresc efectiv și asupra legalității deciziilor de soluționare a cererilor prelabile, care în esență constituie un tot întreg cu actul administrativ individual.

Potrivit art. 208 alin. (3) Codul administrativ dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Norma de drept enunțată se aplică sistemic cu prevederile art. 163 din Codul administrativ, care prevede că, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei; b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială; c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

La caz, acțiunea în obligare nu este admisibilă, deoarece procedura prealabilă n-a fost respectată, iar starea de fapt procesuală care condiționează admisibilitatea acțiunii nu se atribuie excepțiilor legale prevăzute de art. 163 din Codul administrativ.

Cu referire la prevederile normelor sus-menționate, corect instanța de apel a ajuns la concluzia asupra inadmisibilității acțiunii depuse de Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, pe motivul neîntrunirii condițiilor art. 208 Codul administrativ, de nerespectare a procedurii prelabile la înaintarea acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține următoarele în privința art. 21 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 2000, care prevede că, persoana care se consideră lezată într-un drept sau

interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. După obiectul de reglementare și natura juridică dispoziția legală pre-citată este una ce se circumscrie conceptului de legislație procedurală.

În acest sens, instanța de recurs menționează că una din caracteristicile legii constă în aceea că ea continuă să rămână în vigoare atâta timp cât nu este abrogată. Cu alte cuvinte efectele juridice ale legii, ale normelor pe care ea le conține nu depind de frecvența sau de continuitatea aplicării lor. Cel puțin acesta este principiul dogmatic la care se atrage atenția când se soluționează problema acțiunii legii în timp.

În realitate, însă ne putem confrunta cu cazuri, când unele legi își încetează valabilitatea prin lipsa de uz sau aplicare de-a lungul unei perioade mari, în aceste cazuri fiind vorba de căderea legii în desuetudine. O lege e considerată căzută în desuetudine atunci când, deși nu este abrogată sau neajunsă la termen, nu se mai aplică datorită schimbării condițiilor care au impus inițial adoptarea ei.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că legislatorul nu a abrogat expres Legea privind accesul la informație nr. 982 din 2000, însă ea a devenit inaplicabilă odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ la data de 1 aprilie 2019, care este un caz distinct de încetare a acțiunii unei legi în timp, prevăzută în art. 74 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017.

Totodată, instanța de recurs subliniază că, potrivit art. 2 alin. (2) din Codul administrativ anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Norma enunțată este de o importanță conceptuală atât pentru legiuitor, autoritățile publice ce realizează activitate administrativă cât și instanțele de judecată din considerentul că, ea asigură caracterul uniform în special al procedurii administrative, dar și al Codul administrativ în întregime. Orice aplicare eronată a prevederilor art. 2 alin. (2) din Codul administrativ este de natură să genereze un blocaj instituțional și o regresie serioasă în materia mijloacelor de protecție legală a drepturilor vătămate eventual prin activitatea administrativă a autorităților publice.

Astfel, derogări de la aplicabilitatea prevederilor Codului administrativ sunt admisibile numai în limitele exigențelor legale cumulative prevăzute de art. 2 alin. (2) din Cod administrativ. Din norma legală citată rezultă că numai anumite aspecte pot fi reglementate prin derogare de la Codul administrativ, și dacă există cumulativ 4 condiții: 1. domenii specifice de activitate; 2. norme legislative speciale derogatorii; 3. reglementarea derogatorie să fie absolut necesară; 4. reglementarea să nu contravină esenței (principiilor) Codului administrativ.

În speță, instanța de recurs subliniază că, nu sunt întrunite condițiile legale enunțate de art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, iar noțiunile juridice utilizate de legiuitor în textul normativ al art. 21 alin (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 2000, precum pe acea de „instanța de contencios administrativ” ele reflectă noțiuni din Legea contenciosului administrativ, care a fost abrogată. Codul administrativ nu instituie instanțe de contencios administrativ, dar numai principiul

specializării organice a judecătorilor, completelor sau eventual colegiilor competente pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ. Mai mult, verbul „poate” din textul art. 21 alin (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 2000 pune accentul pe principiul disponibilității, având în vedere că anterior Codului administrativ, existau reglementări dispersate, în special a diferitor aspecte de procedura administrativă, însă după intrarea Codului în vigoare, condițiile de admisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ sunt prevăzute de Codul administrativ, dar nu de normele dreptului material.

Neexecutarea prevederilor art. 257 alin. (3) din Codul administrativ de către subiecții de drept competenți nu constituie un motiv pentru instanțele judecătorești de neaplicare a Codului administrativ și soluționarea problemelor de aplicare a legii conform principiilor ce guvernează aplicarea legii în timp. Orice altă soluție ar fi contrară nu numai principiului respectării statului de drept, dar și un serios obstacol în dezvoltarea democratică a societății și aplicării imediate a prevederilor Codului administrativ, și totodată, diametral opusă legalității și eficienței activității administrative a autorităților publice.

Prin urmare, alegațiile recurenților privind crearea unei situații confuze legate de aplicabilitatea normelor în materia contenciosului administrativ urmează a fi respinse, atâta vreme cât la caz este aplicabil Codul administrativ, care prevede necesitatea depunerii cererii prealabile la înaintarea acțiunii.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reiterează că, aplicarea Codului administrativ, este determinată de principiul efectului imediat al legii noi care presupune că legea nouă guvernează imediat toate situațiile juridice actuale care intră în sfera ei de acțiune.

În baza acestor considerații, se constată că alte susțineri ale recurenților nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, cu atât mai mult, că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate, pornind de la funcția Curții Supreme de Justiție de asigurare a interpretării și aplicării uniforme a dreptului și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recurs sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu.

Se menține decizia din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tataru Ana și Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea răspunsului și obligarea emiterii actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu